

Sygn. akt IV KK 309/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziół (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

SSA del. do SN Dorota Wróblewska

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Mieczysława Tabora
w sprawie **P. S.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 21 lutego 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na korzyść
od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w C.
z dnia 10 stycznia 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę P. S. przekazuje Sądowi
Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

P. S. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

- I. Sądu Rejonowego z dnia 19 stycznia 2009 r., sygn. akt IX K 1801/08, za czyn z art. 286 § 1 k.k., popełniony w lipcu 2008 r. - na karę 1 roku pozbawienia wolności i na podstawie art. 33 § 2 k.k. na karę grzywny w wymiarze 40 stawek dziennych po 10 zł oraz za czyn z art. 270 § 1 k.k., popełniony w

dniu 28 lipca 2008 r. - na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, z orzeczeniem kary łącznej w wymiarze 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby (k.55-56); postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 23 września 2010 r., sygn. akt Ko 4333/10 (k. 126-127), utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 15 grudnia 2010 r., sygn. VII Kzw 799/10 (k. 128-129) - zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności, natomiast karę grzywny postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 14 lipca 2010 r., sygn. akt IX 1 Ko 2431/10 (k. 130), utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 27 października 2010 r., sygn. akt IV Kzw 661/10 (k. 131), zamieniono na karę 20 dni zastępczej kary pozbawienia wolności, którą skazany odbył w okresie od 3 grudnia 2010 r. do 23 grudnia 2010 r.;

- II. Sądu Rejonowego z dnia 13 lipca 2009 r., sygn. akt VII K 461/09, za czyn z art. 286 § 1 k.k., popełniony w dniu 30 października 2008 r. - na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby oraz na mocy art. 33 § 2 k.k. - na karę grzywny w wymiarze 30 stawek dziennych po 10 zł (k. 132); postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 23 września 2010 r., sygn. akt Ko 2081/10 (k. 133), utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 15 listopada 2010 r., sygn. akt IV Kzw 598/10 (k. 134) - zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;
- III. Sądu Rejonowego z dnia 26 czerwca 2009 r., sygn. akt II K 658/09/K, za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełniony w okresie od 28 lipca 2008 r. do 3 września 2008 r. - na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz na mocy art. 33 § 2 k.k. - na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych po 10 zł (k. 135); postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 11 czerwca 2010 r., sygn. akt. II Ko 1660/10/K (k. 136) - zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;
- IV. Sądu Rejonowego z dnia 11 lutego 2010 r., sygn. akt VII K 1485/09, za czyny z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 91 § 1 k.k., popełnione w czerwcu i w lipcu 2008 r. - na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz na mocy art. 33 § 2 k.k. - na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł oraz za czyny z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 91 §

1 k.k., popełnione w czerwcu i w lipcu 2008 r. - na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, za które to czyny wymierzono karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby (k. 138);

V. Sądu Rejonowego z dnia 26 lutego 2010 r., sygn. akt VII K 729/10, za czyny z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., popełnione w dniach 17,18,19 i 21 sierpnia 2009 r. - na karę 2 lat pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby (k. 36);

VI. Sądu Rejonowego z dnia 17 lutego 2010 r., sygn. akt XI K 399/10, za czyny z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., popełnione w dniach 2, 3 i 7 kwietnia 2009 r., - na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby oraz na mocy art. 33 § 2 k.k. - na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł (k. 139-140);

VII. Sądu Rejonowego z dnia 29 kwietnia 2010 r., sygn. akt XVI K 778/10, za czyn z art. 286 § 1 k.k., popełniony w dniu 10 października 2009 r. - na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby oraz na mocy art. 33 § 2 k.k. - na karę grzywny w wymiarze 30 stawek dziennych po 10 zł (k. 141);

VIII. Sądu Rejonowego z dnia 19 października 2010 r., sygn. akt XVI K 1010/10, za czyny z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., popełnione w dniach od dnia 23 listopada 2009 r. do dnia 4 grudnia 2009 r. - na karę 1 roku pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby oraz na mocy art. 33 § 2 k.k. - na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych po 20 zł (k. 142);

IX. Sądu Rejonowego z dnia 7 grudnia 2010 r., sygn. akt XVI K 1305/10, za czyn z art. 286 § 1 k.k., popełniony w dniu 18 lutego 2010 r. - na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz na mocy art. 33 § 2 k.k. - na karę grzywny w wymiarze 20 stawek dziennych po 10 zł (k. 143).

Sąd Rejonowy wyrokiem łącznym z dnia 10 stycznia 2012 r, sygn. akt XVI K 137/11:

1. na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. oraz art. 569 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec skazanego P. S. wyrokami: Sądu Rejonowego z dnia 19 stycznia 2009 r., sygn. akt. IX K 1801/08, Sądu Rejonowego z dnia 13 lipca 2009 r.,

sygn. akt. VII K 461/09, Sądu Rejonowego z dnia 26 czerwca 2009 r., sygn. akt II K 658/09 i Sądu Rejonowego z dnia 11 lutego 2010 r., sygn. VII K 1485/09 kary pozbawienia wolności, opisane w punkcie I, II, III i IV i wymierzył skazanemu karę łączną 3 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych po 10 zł;

2. na zasadzie art. 576 § k.p.k. wyroki opisane w pkt I, II, III i IV (w wyroku omyłkowo podano „VI”) w części nie objętej wyrokiem łącznym pozostawił do odrębnego wykonania;
3. na zasadzie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w zakresie wyroków opisanych w punktach V, VI, VII, VIII i IX części wstępnej wyroku;
4. na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okresy odbytej już przez skazanego kary pozbawienia wolności, a na poczet kar grzywny zaliczył odbytą przez skazanego zastępczą karę pozbawienia wolności 20 dni, którą odbywał w okresie od 3 grudnia 2010 r. do 23 grudnia 2010 r., na mocy postanowienia z dnia 14 lipca 2010 r.;
5. na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego P. S. od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 27 stycznia 2012 r.

Od w/w wyroku łącznego Sądu Rejonowego w C. kasację złożył Prokurator Generalny. Zaskarżył go w całości i **zarzucając**:

1. rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 4 § 1 k.k., polegające na zastosowaniu przez sąd ustawy nowej i orzeczeniu - po myśli art. 89 § 1a k.k. - kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności za zbiegające się przestępstwa, za które na mocy wyroków jednostkowych orzeczono kary bezwzględnego pozbawienia wolności oraz karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, mimo że w czasie popełnienia przestępstw obowiązywała ustawa względniejsza dla skazanego, gdyż przepis art. 89 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym do dnia 8 czerwca 2010 r. wykluczał możliwość orzeczenia w takiej sytuacji kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności, co obligowało sąd do jego zastosowania;

2. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego – art. 572 k.p.k., polegające na uznaniu, że brak jest warunków do wydania wyroku łącznego i umorzeniu postępowania w tym przedmiocie w zakresie wyroków: Sądu Rejonowego z dnia 26 lutego 2010 r., sygn. akt VII K 729/10, Sądu Rejonowego z dnia 17 lutego 2010 r., sygn. akt. XI K 399/10, Sądu Rejonowego z dnia 29 kwietnia 2010 r., sygn. akt XVI K 778/10 i Sądu Rejonowego z dnia 19 października 2010 r., sygn. akt XVI K 1010/10 mimo, że czyny objęte tymi wyrokami oraz czyn objęty wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 11 lutego 2010 r., sygn. akt VII K 1485/09, pozostawały w realnym zbiegu i wymierzono za nie kary podlegające łączeniu, co w konsekwencją skutkowało rażącym naruszeniem prawa materialnego - przepisu art. 85 k.k., **wniósł** o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja zasługuje na uwzględnienie.

W zaskarżonym kasacją wyroku łącznym Sąd Rejonowy w C., uznając, że zachodzą przesłanki z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k., połączył w pkt 1 części dyspozytywnej wyroku, jednostkowe kary pozbawienia wolności o charakterze bezwzględnym, orzeczone wobec P. S. wyrokami: Sądu Rejonowego o sygn. akt IX K 1801/08, Sądu Rejonowego o sygn. akt VII K 461/09 i Sądu Rejonowego o sygn. akt II K 658/09 - z karami pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz 8 miesięcy pozbawienia wolności, połączonymi karą łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat, orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego o sygn. akt VII K 1485/09.

W następstwie połączenia wymienionych wyżej skazań Sąd Rejonowy w C. wymierzył P. S. karę łączną 3 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Jakkolwiek w podstawie prawnej wymiaru bezwzględnej kary łącznej pozbawienia wolności, wymierzonej w następstwie połączenia opisanych wyżej skazań, Sąd ten nie wskazał przepisu art. 89 § 1a k.k., to jednak w istocie zastosował uregulowanie zawarte w tym przepisie. Ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks postępowania karnego, ustaw - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Kodeks karny skarbowy i innych ustaw (Dz. U. Nr 206, poz. 1589) została bowiem rozszerzona dyspozycja przepisu art. 89 k.k.

o § 1a, w myśl którego, w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania sąd może w wyroku łącznym orzec karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Przepis ten wszedł w życie w dniu 8 czerwca 2010 r.

Przed tą datą unormowanie art. 89 § 1 k.k., zdaniem Sądu Najwyższego, wykluczało możliwość wymierzenia w wyroku łącznym kary bezwzględnego pozbawienia wolności, powstałej z połączenia kar jednostkowych pozbawiania wolności orzeczonych również z warunkowym zawieszeniem ich wykonania.

W uchwale z dnia 27 marca 2001 r., I KZP 2/01, OSNKW 2001, z. 5-6, poz. 41, Sąd Najwyższy stwierdził bowiem, że w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i bez warunkowego jej zawieszenia- orzeczenie kary bez warunkowego zawieszenia jej wykonania w wyroku łącznym (art. 89 § 1 k.k.) nie jest dopuszczalne. W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy podniósł m. in. cyt. „normatywna treść tego przepisu (tj. art. 89 § 1 k.k.) sprowadza się zatem do dwóch elementów: pierwszy określa rodzaj kar, które mogą być objęte karą łączną w wyroku łącznym, drugi zaś wyznacza końcowy, dopuszczalny wynik łączenia wyrażający się w karze z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Nie ma tu więc w ogóle mowy o możliwości orzeczenia kary łącznej bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Gdyby ustawodawca dla układu określonego art. 89 § 1 k.k. dopuszczał możliwość wymierzenia kary bez warunkowego zawieszenia jej wykonania to przepis ten musiałby mieć inne brzmienie, a mianowicie: „sąd może orzec karę łączną bez warunkowego zawieszenia, albo zawiesić jej wykonanie jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 69”. Pomimo krytycznych glos do tej uchwały (por. J. Matras, Prokuratura i Prawo 2002, nr 1, s. 119 i in., W. Marcinkowski, Wojskowy Przegląd Prawniczy 2002, nr 3, s. 160 i in., K. Grzegorzczak, Wojskowy Przegląd Prawniczy 2001, nr 2, s. 150 i in., M. Gajewski, Monitor Prawniczy 2001, nr 18, s. 940-942), w orzecznictwie Sądu Najwyższego, już od ponad jedenastu lat prezentowana jest w omawianej kwestii wykładnia art. 89 § 1 k.k. taka jak w uchwale z 27 marca 2001, I KZP 2/01, por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 stycznia 2003 r., V KK 403/02, R-OSNKW 2003, poz. 23, z dnia 3 kwietnia 2003 r., IV KK 113/03, R-OSNKW 2003, poz. 713, z dnia 22 czerwca 2004 r., V KK 50/04, niepubl., z dnia 5 października 2004 r., V KK 224/04,

OSNKW 2004, z. 10, poz. 98, z dnia 14 kwietnia 2005 r., III KK 54/05, R-OSNKW 2005, poz. 778, z dnia 15 listopada 2005 r., IV KK 256/05, R-OSNKW 2005, poz. 2056, z dnia 16 grudnia 2005 r., V KK 414/05, R-OSNKW 2005, poz. 2519, z dnia 19 października 2006 r., V KK 191/06, R-OSNKW 2006, poz. 1989, z dnia 19 grudnia 2006 r., IV KK 446/06, R-OSNKW 2006, poz. 2500, z dnia 14 marca 2007 r., II KK 6/07, R-OSNKW 2007, poz. 609, z dnia 24 kwietnia 2007 r., IV KK 155/07, KZS 2007, nr 9, poz. 17, z dnia 12 czerwca 2007 r., V KK 132/07, R-OSNKW 2007, poz. 1261, z dnia 19 grudnia 2007 r., III KK 408/07, R-OSNKW 2007, poz. 2898, z dnia 19 marca 2008 r., IV KK 45/08, KZS 2008, nr 5, poz. 66, z dnia 9 czerwca 2008 r., III KK 124/08, R-OSNKW 2008, poz. 1227, z dnia 11 lipca 2008 r., III KK 82/08, R-OSNKW 2008, poz. 1456, z dnia 26 listopada 2008 r., III KK 317/08, R-OSNKW 2008, poz. 2399, z dnia 26 marca 2009 r., IV KK 69/09, R-OSNKW 2009, poz. 841, z dnia 5 sierpnia 2010 r., I III KK 67/10, R-OSNKW 2010, poz. 1537, z dnia 20 października 2010 r., IV KK 297/10, R-OSNKW 2010, poz. 2005, z dnia 8 lutego 2011 r., III KK 414/10, R-OSNKW 2011, poz. 270.

Jak wskazał dobitnie Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 5 października 2004 r., V KK 224/04, cyt. „Krytycy tej uchwały nie wczytali się zapewne uważnie w treści zapisane w jej uzasadnieniu, z których wcale nie wynika, - jak chcieliby - że w tej sytuacji, gdy sąd staje wobec zagadnienia połączenia kary pozbawienia wolności orzeczonej jako kara bezwzględna z karą pozbawienia wolności orzeczoną z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, musi on orzec karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Przepis art. 89 § 1 k.k. taką możliwość jedynie przewiduje i to pod warunkiem, że zachodzą warunki określone w art. 69 k.k. Nie jest to zatem i nie może być obligatoryjne. Konkluzji takiej nie tylko bowiem nie da się wyczytać z treści przepisu art. 89 § 1 k.k., ale także nie dałoby się jej pogodzić ze zdrowym rozsądkiem. Nie ma bowiem żadnych sensownych racji, dla których osoba skazana na karę pozbawienia wolności wymierzoną bez warunkowego zawieszenia jej wykonania miała korzystać z dobrodziejstwa probacji tylko dlatego, że obok przestępstwa, za które tę karę wymierzono, popełniła także inne przestępstwo, za które wymierzono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a kara ta podlega połączeniu z karą wymierzoną jako bezwzględna. Już w uzasadnieniu uchwały z dnia 21 listopada 2001 r., I KZP 14/01, OSNKW 2002, nr 1-2, poz. 1, Sąd Najwyższy zauważył, że tezę uchwały Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2001 r.

„odnosić należy jedynie do sytuacji, w której sąd dochodzi do przekonania, iż zachodzą przesłanki do warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej, określone w art. 69 k.k. Sens tej uchwały jest zatem taki, iż w wypadku, gdy przesłanki z art. 69 k.k. nie zachodzą sąd nie może połączyć węzłem kary łącznej kar z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia wykonania oraz zawiesić wykonania kary łącznej (w takiej sytuacji nie dochodzi do wydania wyroku łącznego), nie zaś taki, że w każdym wypadku opisanego zbiegu obowiązany jest orzec karę łączną z warunkowym zawieszeniem jej wykonania”.

Istniejąca po wprowadzeniu art. 89 § 1a k.k. możliwość orzeczenia w wyroku łącznym bezwzględnej kary pozbawienia wolności, w przypadku łączenia kar jednostkowych pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, jak również w następstwie połączenia jednostkowych kar bezwzględnych pozbawienia wolności, z karami, których wykonanie zostało warunkowo zawieszony - jest oczywiście mniej korzystna dla skazanego w stosunku do poprzednio obowiązującego stanu prawnego.

Ponieważ kara łączna jest instytucją prawa karnego materialnego, zatem w takiej sytuacji winny mieć zastosowanie reguły intertemporalne określone w art. 4 § 1 k.k., co oznacza, że jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna, niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy zastosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawy.

Tym samym możliwość wymierzenia w wyroku łącznym, na podstawie art. 89 § 1a k.k., kary łącznej pozbawienia wolności o charakterze bezwzględnym, dotyczyć może wyłącznie skazań na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, orzeczone za przestępstwa-popełnione po dniu 8 czerwca 2010 r. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 lutego 2011 r., III KK 414/10 R-OSNKW 2011 r. poz. 270, z dnia 12 kwietnia 2011 r., V KK 74/11, OSNKW 2011, z. 6, poz. 54 z dnia 13 kwietnia 2011 r., IV KK 39/11, R-OSNKW 2011, poz. 774, z dnia 9 maja 2011 r., V KK 108/11, R-OSNKW 2011, poz. 927, z dnia 14 czerwca 2011 r., IV KK 159/11, R-OSNKW 2011, poz. 1134, z dnia 15 czerwca 2011 r., II KK 108/11, R-OSNKW 2011, poz. 1146, z dnia 2 sierpnia 2011, IV KK 186/11, R-OSNKW 2011, poz. 1399, z dnia 8 listopada 2011, IV KK 171/11, R-OSNKW 2011, poz. 2029).

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że wszystkie czyny, za które wymierzono P. S. wskazanymi wyżej wyrokami o sygn. akt: IX K 1801/08, VII K 461/09, II K 658/09/K i VII K 1485/09 - jednostkowe kary pozbawienia wolności, objęte przez Sąd Rejonowy w C. zaskarżonym kasacją wyrokiem łącznym, zostały popełnione przez tego skazanego przed dniem 8 czerwca 2010 r.

Zatem orzeczenie w w/w wyroku łącznym kary łącznej pozbawienia wolności o charakterze bezwzględnym za zbiegające się przestępstwa popełnione przed dniem 8 czerwca 2010 r., za które wymierzono kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, jak i bez warunkowego zawieszenia - stanowi rażące naruszenie art. 4 § 1 k.k. Sąd Najwyższy rozpoznając sprawy dotyczące kwestii łączenia kar w przypadku przestępstw popełnionych przed i po przedmiotowej nowelizacji, niejednokrotnie stwierdzał, że normy wynikające z art. 89 § 1 i 1a k.k. mają charakter materialnoprawny, wobec czego należy do nich odnosić reguły intertemporalne zawarte w art. 4 § 1 k.k. (por. m.in. wyroki: z dnia 12 października 2011 r., V KK 275/11, R-OSNKW 2011, poz. 1823, z dnia 8 listopada 2011 r., IV KK 171/11, R-OSNKW 2011, poz. 2029, z dnia 8 lutego 2012 r., IV KK 238/11, Lex nr 1163357, z dnia 3 kwietnia 2012 r., IV KK 72/12 Lex nr 1163354, z dnia 22 listopada 2012 r., V KK 290/12, Lex nr 1228653, z dnia 17 stycznia 2013 r., II KK 84/12, niepublikowany).

W uzasadnieniu wyroku w sprawie V KK 290/12 Sąd Najwyższy wskazał, że treść art. 89 § 1 k.k. sprzed nowelizacji i jej konsekwencje na płaszczyźnie wymiaru kary łącznej, jakie zostały zidentyfikowane w judykaturze, muszą być brane pod uwagę w procesie oceny ustawy na potrzeby rozstrzygnięcia, czy jest ona względniejsza dla sprawcy. Przypomniął, że Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, iż dla potrzeby odczytania aktualnego brzmienia przepisu należy sięgnąć po utrwalony, jednolity, jednoznaczny, powszechny oraz autorytatywny sposób jego rozumienia wyrażony w judykaturze Sądu Najwyższego, bądź Naczelnego Sądu Administracyjnego. Wtedy uznać można, że w praktyce stosowania ów przepis nabrał takiej właśnie treści (por. m.in. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 marca 2005 r., SK 26/02, OTK ZU nr 3/A/2005, poz. 29, z dnia 3 października 2000 r., K 33/99, OTK ZU nr 6/2000, poz. 188, z dnia 2 czerwca 2009 r., SK 31/08, OTK ZU nr 6/A/2009, poz. 83, z dnia 24 czerwca 2008 r., sygn. SK 16/06, OTK ZU nr 5/A/2008, poz. 85). Stosując więc reguły intertemporalne zawarte w Kodeksie karnym, w szczególności zaś art. 4 § 1 k.k.,

przy dekodowaniu treści normy wynikającej z przepisów ustawy poprzednio obowiązującej należy uwzględniać to rozumienie owych przepisów, jakie przyjmowano powszechnie w orzecznictwie w czasie występowania okoliczności faktycznych będących przedmiotem oceny prawnej. W sprawie będącej przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia chodziło o rozumienie znaczenia normatywnego art. 89 § 1 k.k. w czasie popełnienia przestępstw, których dotyczyły prawomocne wyroki objęte następnie zaskarżonym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w C.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w C. rażąco naruszył również dyspozycje przepisów art. 85 k.k. i art. 572 k.p.k.

Zgodzić się należy ze stanowiskiem Prokuratora Generalnego, że Sąd nie dostrzegł, iż czyny popełnione przez P. S. w czerwcu i lipcu 2008 r., za które został on skazany wyrokiem Sądu Rejonowego o sygn. akt VII K 1485/09, wydanym w dniu 11 lutego 2010 r., pozostawały w realnym zbiegu z czynami, za które w/w został osądzony wyrokami opisanymi w punktach V-VIII części wstępnej wyroku łącznego (co do których Sąd Rejonowy w pkt 2 wyroku umorzył na zasadzie art. 572 k.p.k. postępowanie o wydanie wyroku łącznego), tj. wyrokami: Sądu Rejonowego z dnia 26 lutego 2010 r., sygn. akt VII K 729/10, za czyny popełnione w dniach 17, 18, 19 i 21 sierpnia 2009 r., Sądu Rejonowego z dnia 17 lutego 2010 r., sygn. akt XI K 399/10, za czyny popełnione w dniach 2, 3 i 7 kwietnia 2009 r., Sądu Rejonowego z dnia 29 kwietnia 2010 r., sygn. XVI K 778/10, za czyn popełniony w dniu 10 października 2009 r. i Sądu Rejonowego z dnia 19 października 2010 r., sygn. XVI K 1010/10, za czyny popełnione w dniach od 23 listopada do 4 grudnia 2009 r.

Wyrokiem chronologicznie pierwszym w tej grupie jest wyrok Sądu Rejonowego o sygn. akt VII K 1485/09, wydany w dniu 11 lutego 2010 r., natomiast wszystkie czyny objęte pozostałymi wymienionymi wyrokami zostały popełnione przez P. S. przed wydaniem wyroku o sygn. VII K 1485/09.

Tym samym przedmiotowe czyny pozostają w realnym zbiegu, co powoduje, że wymierzone za nie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i kary grzywny podlegają łączeniu na zasadach określonych w art. 86 § 1 k.k.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że orzeczenie kar jednostkowych nawet z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, w wypadku

realnego zbiegu przestępstw, za które kary te wymierzono, zawsze prowadzi do konieczności orzeczenia kary łącznej na podstawie art. 85 i 86 k.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2006 r., IV KK 332/06, R-OSNKW 2006, poz. 2067).

Stwierdzone uchybienia Sądu Rejonowego w C. są rażące i miały one istotny wpływ na treść wydanego przez ten Sąd wyroku łącznego, bowiem w ich następstwie doszło zarówno do zaniechania połączenia kar jednostkowych podlegających obligatoryjnemu łączeniu, jak i bezpodstawnego połączenia kar pozbawienia wolności z warunkowym i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania i wymierzenia kary pozbawienia wolności o charakterze bezwzględny, mimo że połączone kary jednostkowe zostały wymierzone za czyny popełnione przez skazanego przed dniem 8 czerwca 2010 r.

Kierując się przedstawionymi wyżej względami Sąd Najwyższy z mocy art. 537 § 2 k.p.k. orzekł jak w wyroku.